

Drugs achter het gordijn

Colofon

ISBN: 978 94 6365 615 3

1e druk 2024

© 2024, Maartje Krul

Uitgeverij Elikser

Ossekop 4

8911 LE Leeuwarden

www.elikser.nl

Drukwerk: CSL digitaal B.V.

Vormgeving binnenwerk en omslag: Evelien Veenstra

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op wat voor wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteur en de uitgeverij.

This book may not be reproduced by print, photoprint, microfilm or any other means, without written permission from the author and the publisher.

Drugs achter het gordijn

Maartje Krul

Voorwoord

Rond het jaar 2004 realiseerde ik me dat Lucas, mijn jongste zoon, veranderde. Daarvoor waren er allerlei signalen: hij blowde, spijbelde, zwierf op straat en loog over alles. Maar tot die tijd dacht ik, hoopte ik, dat dit met de pubertijd te maken had.

Toen mijn dochter vertelde hem eens goed aan te kijken, kwam de werkelijkheid bij mij binnen, ik kon er niet meer omheen. Mijn zoon was verslaafd.

En hij was niet de enige. In het dorp waar ik in die tijd woonde, bleken meerdere jongeren regelmatig verdovende middelen te gebruiken. Een groot aantal van hen waren er afhankelijk van geworden en voor het wijkcentrum waar zij kwamen, werd zelfs gedeald.

Mijn pogingen om hulp te krijgen of andere ouders te mobiliseren, liepen op niets uit. Mensen keken de andere kant uit of bagatelliseerden het probleem.

Een verslaving is niet ‘iets wat wel weer overgaat’ of ‘iets dat hoort bij de pubertijd’. Een verslaving is een groot probleem, niet alleen voor de verslaafde zelf maar ook voor zijn omgeving.

Met *Drugs achter het gordijn* wil ik laten zien hoe groot de gevolgen van een drugsverslaving is. Niet alleen voor Lucas, maar voor het hele gezin.

Het verhaal heb ik geschreven vanuit de beleving en door de ogen van een moeder met de naam Loes. Haar oudste zoon Karel is in het begin in het verhaal nog aanwezig, maar gaat op zichzelf wonen en verdwijnt in het boek daardoor uit het beeld.

Met het schrijven en publiceren van dit verhaal hoop ik mensen de ernst te laten inzien van wat er achter de gordijnen gebeurt als een gezin in aanraking komt met verslaving.

Verder hoop ik dat bestuurders en andere hulpverleners in gaan zien dat dealen niet gedoogd mag worden en dat er iets moet gebeuren om dat te voorkomen.

En hoop ik dat de landelijke politiek eindelijk opstaat en een wet aanneemt om de controle op de invoer van drugs te verscherpen, en de verkoop van verslavende middelen aan banden te leggen.

Tenslotte hoop ik dat mensen die zich in dezelfde situatie bevinden hoop putten uit dit boek. (Met Lucas gaat het inmiddels goed).

Een aantal mensen wil ik graag bedanken.

Lucas, bedankt dat ik enkele van jouw ervaringen mocht gebruiken als basis voor dit boek.

Atie, dank je wel dat je me hebt laten weten, dat je, ondanks alles, op een goede jeugd terugkijkt.

Cato, als lieve tweelingzus van Lucas, dank je wel dat je bent wie je bent.

Gijs, voor de jaren samen. Pas achteraf realiseerde ik me dat jij niet kon handelen zoals ik dat van jou verwachtte. Simpelweg omdat jij bent wie je bent.

Dank aan schrijfcoach Hedwig van Lier, die geholpen heeft bij het schrijven van dit boek. Zonder haar zou het niet tot stand zijn gekomen.

En tenslotte wil ik graag mijn lieve partner Kees bedanken, voor zijn steun en geduld bij het nalezen van het technische gedeelte van het manuscript.

***

Namen en situaties in dit boek zijn aangepast, om herkenning te voorkomen. Mocht iemand zich er toch in menen te herkennen, dan berust dat op louter toeval.

1975

Gijs

Later is nu, nu is toen.

Buiten bij het café staan veel motoren in de sneeuw. Aan het houten gebouw hangt een groot bord met de tekst Route 66. *Dreadlock Holiday* van 10cc is van veraf te horen.

Bij binnenkomst zie ik dat niet alleen langharige motorrijdende jongeren hier komen. Ook twintigers met een korte coupe staan bij de bar. Het is donker en mistig in het café. Ik loop Alice achterna langs de bar die in het midden staat. Aan de zijkant tegen de muur staan zitjes die lijken op picknick-tafels. Daar gaan we zitten.

Een slungelige slanke jongen in spijkerkleding komt op ons af. Hij heeft halflang donker haar en een knappe kop.

‘Hey hallo Alice,’ zegt hij. ‘Jij ook hier?’ Hij wacht haar antwoord niet af, maar vraagt meteen daarna: ‘Wie heb je meegenomen?’

Alice stelt ons aan elkaar voor. Hij geeft mij een hand.

‘Ik ben Teun.’ Hij neemt plaats op een bankje tegenover ons en we raken in gesprek.

‘Ik ben met mijn broer in de auto van mijn moeder gekomen,’ vertelt hij. Ik moet me goed concentreren en om hem boven de muziek uit te kunnen verstaan. ‘Waar woon jij?’

‘In Lutten,’ antwoord ik. ‘En jij in De Krim begrijp ik. Waar precies?’ Ik buig me voorover om het antwoord te horen.

‘Hoe zijn jullie hier gekomen?’ vraagt hij even later Alice.

‘Wij zijn gebracht,’ antwoordt ze.

Teun gaat iets te drinken halen. Bij de bar raakt hij in gesprek met een blonde tengere jongen. Zijn steile halflange haar ziet er netjes verzorgd uit. Hij draagt een iets te ruime spijkerbroek en zwart T-shirt met een afbeelding van één of ander beest. Hij zit alleen, op het hoekje van de bar. Een bierglas in de éne hand en met zijn andere hand tikt hij op de bar het ritme van de muziek.

Samen met de drankjes komen ze naar ons toe.

‘Kijk dit is mijn broer Gijs,’ zegt Teun.

Gijs knikt een keer naar mij en gaat op de hoek van het bankje zitten.

Na enige tijd praten komen Teun en Gijs erachter dat ik een rijbewijs heb.

‘Als jij terug in de auto van mijn moeder wilt rijden,’ zegt Teun, ‘dan rijd jij eerst naar jouw huis en dan rijd ik weer naar die van ons.’

Gijs knikt goedkeurend. Hij drinkt een biertje en rookt een sigaret.

Als hij hoort dat ik in Lutten woon zegt hij:

‘Daar werk ik.’

‘Waar dan?’ vraag ik. Door muziek kunnen we elkaar nauwelijks verstaan maar Gijs komt ook niet dichterbij zitten.

Tegen één uur in de nacht gaan we naar huis. Op de parkeerplaats wijst Teun naar een bruine Simca.

‘Dit is hem.’ Hij geeft mij de sleutels en ik open de auto.

‘Wow’ zeg ik, ‘hier wordt gerookt’

Aan de binnenspiegel van de auto hangt een geurverdrijver in de vorm van een kerstboom die zijn uiterste best doet om de nicotinelucht te verwijderen. Ik ga op de bestuurdersstoel zitten en verstel deze in de juiste stand. Teun gaat naast mij zitten, Alice en Gijs kruipen op de achterbank.

Het is een heldere winternacht. Langs de kant van de weg ligt een berg sneeuw die door de lampen van de auto verlicht wordt. De autoradio staat zacht aan. Teun geeft aanwijzingen hoe ik moet rijden.

Achterin hoor ik Alice praten:

‘Moet je vaak ver weg voor je werk?’ vraagt ze.

‘Soms,’ bromt Gijs.

‘Ben je ook met vorstverlet met dit weer?’ vraagt ze weer.

‘Ja, op dit moment wel,’ antwoordt hij.

‘Nou volgens mij kan dit ook nog wel even duren,’ zegt Alice. ‘Ze voorspellen nog steeds vorst.’ Even later is het stil achterin.

We rijden de Sparrenlaan op in De Krim. Even ben ik verbaasd. We hadden afgesproken dat we eerst naar mijn huis zouden rijden, maar dit is de andere kant op.

‘We zouden mij toch eerst wegbrengen?’ vraag ik aan Teun.

‘Nee,’ zegt hij, ‘we brengen Alice eerst naar huis.’

‘Zijn we er al?’ vraagt Alice als we voor haar deur parkeren. ‘We zouden Loes toch eerst naar huis rijden?’ verbaasd stapt ze uit.

‘Nu dan naar mijn huis?’ vraag ik.

‘Nee,’ zegt Teun. ‘We brengen Gijs eerst weg.’ Hij stuurt mij rechtsaf.

Wanneer we bij het huis van de jongens aankomen, stapt Gijs met een boos gezicht uit. Zonder te groeten smijft hij de autodeur dicht.

Rader Love van de Golden Earring komt zacht uit de muziekboxen van de auto. Eigenlijk moet dit soort muziek keihard staan, denk ik. Behalve de muziek is het stil. Teun en ik praten weinig.

Wanneer we bij mijn huis aankomen, parkeer ik de auto netjes voor de deur.

‘Bedankt hè, voor het terugbrengen en de gezellige avond,’ zeg ik en stap uit.

Een paar weken later kom ik Gijs opnieuw tegen in onze plaatselijke bar. Hij zit op een barkruk, de kruk naast hem is leeg. Behalve een valse spijkerbroek draagt hij dit keer een warme rode trui en ik zie dat hij laarzen aan heeft. Er zit een gesp aan de hiel van de laars wat mij doet vermoeden dat het motorlaarzen zijn.

Even kijk ik om me heen. Ik voel me wat verloren, maar Gijs ziet me staan en wijst naar de kruk naast hem.

‘Hé, leuk je weer te zien,’ zeg ik. Mijn stem komt nauwelijks boven de muziek uit. Met handgebaren probeert Gijs de barbediende te roepen.

‘Wat wil je drinken?’ vraagt hij.

‘Zijn dat motorlaarzen?’ schreeuw ik.

‘Wat?’ vraagt hij.

‘Motorlaarzen?’ Ik wijs naar zijn benen. Hij knikt.

Mick Jagger schreeuwt met zijn band de Rolling Stones *Satisfaction* door de boxen. Ik neem zo nu en dan een slok van mijn drinken en kijk door de rokerige mist of er nog bekenden zijn.

Gijs buigt naar voren en kijkt schuchter in zijn glas als hij vraagt:

‘Was je erg verrast door Teun na zijn actie toen hij jou naar huis bracht?’

‘Nou nogal,’ zeg ik. ‘Dat verliep niet volgens afspraak.’

‘Dit heeft ons in ieder geval de volgende ochtend een behoorlijke ruzie opgeleverd,’ zegt Gijs. ‘Teun vond dat hij

meer privileges had dan ik. Hij zei dat ik niet onder zijn duiven mocht schieten.’ Gijs neemt een slok van zijn bier.

‘Ik heb nog een broer, die heeft ook een motor,’ gaat hij dan verder. Nu pas hoor ik dat hij met een accent praat.

‘Waar ben je geboren?’ vraag ik.

‘Wij zijn geboren in Friesland. Vanwege mijn vaders werk zijn wij hier komen wonen,’ zegt hij terwijl hij nog een slok neemt. Ik vertel in grove lijnen over mijn familie.

Na een paar drankjes vraagt hij plotseling:

‘Mag ik je vanmiddag thuis brengen?’

Ik kijk naar het raam. Het is erg koud buiten. Ik heb wel een sjaal en handschoenen mee, maar het lijkt me niet fijn in die kou achterop een motor.

‘Ik heb geen helm,’ zeg ik daarom tegen hem. Gelukkig niet, denk ik er achteraan.

Voor Gijs is dit geen excuus.

‘Dan leen ik er toch ééntje, er zijn hier genoeg mensen die ik ken met een motor.’

Jeetje denk ik. Moet ik hem nu zeggen dat ik eigenlijk helemaal niet wil? Hij is de vorige keer ook al door zijn broer aan de kant gezet. Nou ja, tanden op elkaar en vooruit dan maar.

Met mijn jas en sjaal zo hoog mogelijk dicht en handschoenen aan, zet ik een zware rode helm op mijn hoofd. Er zit een scherm voor mijn ogen die gelijk beslaat en daardoor zie ik mooi niets. Gijs lacht en zegt:

‘Die moet je pas naar beneden doen als we gaan rijden.’

Enmaal onderweg kan ik maar één ding denken: mijn god wat heb ik het koud, dit doe ik nooit weer! Om mijzelf zo veel mogelijk uit de wind te houden, kruip ik achter de rug van Gijs. Als we over een hobbel rijden bonkt mijn helm

tegen zijn rug. Dat gebonk lijkt me niet prettig voor hem dus probeer ik een beetje afstand te houden.

Na die avond spreken Gijs en ik nog een paar keer af in een bar. Daar drinken we wat en kletsen over ons werk en onze familie. Ik mag graag dansen, Gijs niet. Dus blijven we op onze kruk zitten en kijken we naar andere mensen om ons heen.

Op deze manier zien we elkaar een paar weken lang iedere zondagmiddag. Dan vraagt Gijs:

‘Heb je zin om mee naar mijn huis te gaan? Mijn ouders willen je graag leren kennen.’

Daar heb ik nog niet bij stil gestaan. Dat zijn ouders mij zouden willen ontmoeten. Nou ja, het moet er toch een keer van komen, besluit ik.

‘Prima,’ antwoord ik daarom.

Gijs haalt mij op. We rijden een plein op met zestien dezelfde huizen. Voor één daarvan parkeert hij zijn motor.

Achter het raam zie ik een man met donker grijs haar en zijn hand onder het hoofd een beetje voorover gebogen in een stoel zitten. Hij staart voor zich uit. Schuin tegenover hem zit een stevige vrouw met een haakwerk in haar handen.

2005

Lucas

Ik druk op de bel en klop op de ramen. De gordijnen zijn gesloten.

‘Kun je me nu dan tenminste helpen?’ roep ik.

Het valt het me op dat het licht achter de gordijnen aan is. Hij is dus toch uit bed gekomen, denk ik.

Gijs opent de voordeur. Zijn schouders hangen naar beneden, zijn ogen heeft hij afgewend.

‘Hij ligt achterin de auto en ik krijg hem er niet uit,’ hijg ik. Gijs haalt zijn schouders op, maar loopt toch mee naar de auto.

Lucas ligt tussen de achterbank en voorstoelen op zijn rug op de bodem van de auto. Zijn gezicht heeft een grote glimlach en zijn ogen zijn breed open gesperd. Hij kijkt totaal langs ons heen. Met een strak gespannen gezicht pakt Gijs Lucas onder zijn oksels beet en probeert hem uit de auto te trekken. Als hem dat lukt, pak ik Lucas bij de voeten.

Onze zoon hangt als een zak tussen ons in. Zijn spijkerbroek sleept over de grond terwijl we hem naar binnen sleuren. In de hal laten we hem op de grond zakken. Zonder iets te zeggen loopt Gijs langs hem heen naar de woonkamer.

Lucas is vies, smerig, stinkt en maakt rare geluiden. Hij is totaal van de wereld.

De deur naar de woonkamer staat open en ik zie Gijs in een stoel voorover gebogen met zijn handen onder zijn hoofd zitten.

‘Gijs, Lucas zijn fiets staat nog bij de sporthal. Wil jij die ophalen?’

‘Die blijft maar staan,’ antwoordt hij. ‘Ik haal hem niet op in ieder geval.’

Nou lekker dan, klootzak! denk ik.

‘Gijs, hij is al zoveel fietsen kwijt geraakt, straks moeten we weer een fiets voor hem kopen.’

Gijs blijft weigeren om te gaan. Ik draai mij om en ga weer naar buiten. Daar stap ik de auto in om de fiets op te halen.

Op een donkere lege parkeerplaats zie ik op een verhoogd plateau de door regen glimmende fiets van Lucas op de standaard staan. Ik open de achterklep van de auto en leg een bruin geblokt kleed over de rand. Met veel moeite til ik de fiets over de rand van de achterbak.

Mijn kleren zijn doorweekt en mijn krullen liggen plat op het hoofd van regen en zweet. Onder het sissende geluid van de banden rijd ik met geopende achterklep naar huis.

Thuis zit Gijs nog steeds voorover gebogen met zijn handen voor zijn gezicht in de blauwe stoel.

Lucas ligt nog in de hal.

‘We zullen iets moeten doen Gijs,’ zeg ik door de geopende deur als ik weer in de hal naast Lucas zit. ‘We moeten hem naar boven proberen te krijgen, dan zetten we hem in bad.’

‘Wat doet hij ons toch aan,’ zucht Gijs. Maar komt niet uit zijn stoel.

Dan staat Atie, de oudste zus van Lucas en haar vriend ineens voor mijn neus.

‘Waar komen jullie nu vandaan,’ vraag ik verschrikt en denk er meteen achteraan: ik wil niet dat jullie overal in betrokken worden. Aties gezicht betreft.

‘Pappa belde dat er iets ergs met Lucas is en dat hij buiten

bewustzijn in de hal op de grond ligt.' Ze heeft zich voorover gebogen en schudt Lucas heen en weer.

'Lief dat jullie zijn gekomen,' zeg ik. Dank je wel.' *Lekker dan Gijs, denk ik ondertussen. Je kinderen bellen midden in de nacht.*

Mijn zorgen om Lucas die nog steeds met opgetrokken knieën in de hal ligt te roepen en gillen, krijgen de overhand.

'Kunnen jullie helpen hem naar boven te krijgen? Dan doen we hem in bad,' stel ik voor. 'Misschien komt hij daarvoor weer bij.'

Jos, de vriend van Atie, is sterk en gespierd. Hij buigt zich over Lucas, pakt hem op en gooit hem in één zwaai over zijn schouder.

In de badkamer legt hij Lucas op de grond. Met ons drieën trekken wij zijn kleren uit en zetten we hem in bad.

Met opgetrokken knieën en zijn magere schouders naar voren gericht, zit Lucas te roepen en te schokken.

'Ho, ho,' roept hij. Zijn schouders schokken als ik water in zijn gezicht gooi, maar hij komt niet uit zijn psychose.

'Hij kan zo niet in bed,' zeg ik. 'Als hij in slaap valt wordt hij misschien niet meer wakker. We moeten met hem naar het ziekenhuis.'

Jos tilt Lucas uit bad en legt hem op de grond. Ik droog Lucas af en kleed hem aan. Jos neemt hem weer over zijn schouder en loopt de trap af. Atie heeft de voordeur al open gezet.

Gijs staat met zijn handen op de rug in de hal. Als ik bij de auto kom, zie ik dat hij de achterportier al heeft open gezet.

Jos zet Lucas in het midden op de achterbank. Samen prutsen we de gordel om hem heen.

Atie en ik gaan elk aan een kant naast Lucas zitten zo-

dat hij overeind blijft. Jos neemt plaats op de passagier stoel naast Gijs die achter het stuur is gaan zitten.

Mijn handen knijp ik strak in elkaar op mijn schoot en ik leg mijn hoofd tegen het koude autoraam. Ongerust, maar ook met afschuw luister ik naar de geluiden naast mij.

‘Tsjik, tsjik, hohoho,’ roept Lucas. Atie en ik zwijgen op de achterbank.

‘Zo handig zo’n navigatie systeem. Je zet het adres er in en de stem van de dame vertelt waar je af moet slaan,’ hoor ik Gijs voorin zeggen. Ja Gijs, echt een moment om het hier over te hebben, denk ik.

Getuige zijn van je zoon die zichzelf naar de afgrond werkt. Absoluut niet weten hoe we dit kunnen stoppen. Waar zijn we in godsnaam in beland?

Afgelopen woensdagavond zat Lucas achter de computer in de hal. Ik hoorde hem drijftig tikken op het toetsenbord. Wat voor spelletje is hij aan het doen? dacht ik. En was naar hem toe gegaan, maar zodra ik de deur opendeed, stopte hij met typen.

‘Waarom stop je nu Lucas?’ had ik gevraagd. Zo krijg ik het idee dat je iets doet waar ik het waarschijnlijk niet mee eens ben.’ Zonder me aan te kijken haalde Lucas zijn schouders op en draaide zijn gezicht van mij weg.

‘Ik heb voor vrijdagavond afgesproken met een jongen uit Hardenberg,’ antwoordde hij.

Wat is dit voor stiekem gedrag, dacht ik. Juist omdat hij niets vertelde, werd ik wantrouwend.

‘Kunnen wij dan om vijf uur eten,’ vroeg Lucas. Want om half zeven moet ik daar zijn.’

‘Wie is die jongen Lucas? Waar ken je hem van?’ vroeg ik terwijl ik naast hem achter de computer ging zitten.

‘Och die zat bij mij op de vorige school,’ antwoordde hij met een afwerend handgebaar. Tegelijkertijd sloot hij de computer af en ging hij naar boven.

Ook de volgende avond hoorde ik hem lange tijd op de computer tikken. En was weer bij hem gaan zitten.

‘Ben je weer met die jongen aan het mailen?’ vroeg ik. Hij haalde zijn schouders op.

‘Kun je een klassenfoto van hem laten zien? En weet je waar hij in Hardenberg woont?’

‘Ik weet niet precies waar hij woont en een foto heb ik niet,’ had hij geantwoord.

Op dat moment vertrouwde ik hem helemaal niet meer.

‘Zal ik je dan brengen?’ vroeg ik om een ingang te krijgen.

‘Nee ik heb een buskaart,’ was zijn antwoord.

Met onbehaaglijk gevoel had ik mijn hand op zijn arm gelegd en indringend aangekeken.

‘Lucas waar ontmoeten jullie elkaar en wat gaan jullie doen?’

‘Mam jij kent die jongen niet, dus maakt het niets uit,’ zei hij terwijl hij mijn hand van zijn arm schudde. Hij stond op vanachter de computer en liep de woonkamer in.

Wat moet ik met hem, dacht ik. Vastknopen op de stoel of opsluiten in zijn kamer?

‘Het geeft mij geen goed gevoel Lucas, die afspraak van jou,’ zei ik terwijl ik achter hem aan de kamer inliep.

‘Ach ja mam, jij maakt je altijd overal zorgen over.’ Met een wuivend gebaar probeerde hij de bezwaren weg te zwaaien.

Vanmiddag begon Lucas al op tijd te drammen.

‘Kunnen we op tijd eten?’ vroeg hij om half vier.

Met een onbehaaglijk gevoel schilde ik de aardappelen.

‘Ja we eten tegen vijf uur.’

Met een zucht ging hij bij mij in de keuken zitten. Meteen daarna stond hij weer op.

‘Duurt het nog lang voor het eten klaar is?’

‘Maak anders de tafel alvast klaar Lucas als je zoveel haast hebt,’ vroeg ik.

Met veel nadruk duwde hij de keukenstoel naar achter en ging in de huiskamer zitten.

Even later kwam Gijs thuis en zijn we gaan eten. Lucas was onrustig aan tafel. Hij prikte in zijn bord met eten en zei dat hij geen trek had. Hij wilde opstaan en weggaan.

‘Jij blijft aan tafel zitten totdat wij ook klaar zijn,’ zei ik tegen hem. Zonder iets te zeggen ging hij weer zitten en pakte zijn mes op.

Uiterst irritant begon hij met zijn bestek op tafel te tikken. Schoof zijn bord heen en weer, deed de deksels op de pannen. Ik moest me inhouden om hem niet alsnog te laten gaan.

Toen hij eindelijk van tafel mocht, zei hij zonder mij aan te kijken:

‘Ik ga toch maar niet naar Hardenberg, ik ga naar mijn vrienden.’

‘Hoe kom je hier nu ineens bij Lucas?’ vroeg ik.

‘Zomaar, geen zin meer om naar Hardenberg te gaan,’ antwoordde hij.

‘Je liegt Lucas, hier geloof ik helemaal niets van na al dat gedram van je om op tijd te eten.’

‘Nou dan geloof je het toch niet,’ Met een ruk had hij zijn stoel naar achteren geduwd en was opgestaan. Daarna pakte hij zijn vest van de rugleuning en verstopte zijn gezicht zonder mij aan te kijken onder zijn hoody. Dat was om kwart over zes, zag ik op de keukenklok.

Toen ik de vaat in de afwasmachine had gezet besloot ik een stuk te gaan wandelen. Mijn hoofd was onderweg alleen maar bezig met de